

M. Altajskij

Vad maoisterna döljer för folket

Kommentarer till Kinas kommunistiska partis 10:e kongress

Pressavdelningen vid Sovjetunionens Ambassad i Sverige

Ryska originalets titel: TJTO MAOISTY SKRYVAJUT OT NARODA. Zametki o X sezde KPK.

Tryckeribolaget Ivar Haeggström AB, Stockholm 1973

I den ”stora polemiken” mellan Sovjet och Kina var det kineserna som hade initiativet och som fick mest uppmärksamhet, bl a tack vare att maoistiska grupper utanför Kina gjorde stora ansträngningar att sprida kinesernas inlägg och ståndpunkter – se [Sino-sovjetiska konflikten](#) som innehåller ett stort antal kinesiska dokument.

Men givetvis framförde också ryssarna polemik och kritik mot kineserna. Kulturrevolutionen gav Moskva en hel del tacksamma möjligheter att kritisera kineserna. Exempelvis hade kineserna redan 1965 avvisat ryska förslag på ”enig handling” till stöd för vietnameserna, och under kulturrevolutionen försvagades det kinesiska stödet samtidigt som de sovjetiska vapenleveranserna till Nordvietnam via Kina utsattes för störningar.

Utvecklingen från 1971, med Lin Biaos [Lin Piaos] fall, gav Moskva ytterligare ammunition för kritik mot kineserna. Denna broschyr, som publicerades på svenska via den sovjetiska ambassadens försorg, är ett exempel på detta.

Mer om Lin Biaos fall, se:

Torbjörn Lodén: [Lin Biao-affären och det kinesiska kommunistpartiets 10:e kongress Projekt 5-7-1 – statskuppöversök?](#) (dokument – på danska).

Martin F 15/2 2018

Kinas kommunistiska parti höll sin 10:e kongress [augusti 1973] i största hemlighet. Allt var omgivet av sekretess — förberedelserna till kongressen, själva det faktum att den ägde rum och innehållen i talen. Kongressdokumenten offentliggjordes först när kongressen var över.

Varför detta hemlighetsmakeri? Vad är det som maoisterna försöker dölja för det kinesiska folket och hela världen?

Det är frågor som M Altajskij tar upp och besvarar i denna broschyr.

”Septemberhändelserna” 1971, som ledde till att ”ordförande Maos närmaste vapenbroder och efterträdare” Lin Piao¹ och en stor grupp andra prominenta politiker försvann från den politiska arenan, fick en stark chockverkan i Peking och lamslog till stor del den maoistiska militärbyråkratiska gruppens verksamhet.

Att bringa ordning och reda i Pekinghierarkin blev en av de mest angelägna uppgifterna. Just därför blev det nödvändigt att hålla den 10:e partikongressen tidigare än man från början hade avsett. Maogruppen kunde dock inte hålla kongressen utan att dessförinnan ha genomfört en total utrensning i armén och olika länkar av den politiska apparaten. Omfattningen av denna utrensning framgår av rapporter i utländsk press om att mer än 30 000 militärer av olika grader ställdes inför rätta i samband med ”affären Lin Piao”.

I mitten av 1973 dök det upp tecken på aktiva förberedelser till 10:e kongressen. Men maoisterna insvepte hela förberedelsearbetet och själva det faktum att kongressen hade inkallats i en slöja av hemlighet, som om det inte alls gällde en kongress med ett härskande parti, som påstås ha 28 miljoner medlemmar, utan något slags möte mellan representanter för hemliga sällskap.

Ett knapphändigt material från 10:e kongressen (Chou En-lais politiska rapport, Wang Hung-wens rapport om ändringar i Kinas kommunistiska partis stadgar, en informationskommuniké om 10:e kongressen, Kinas kommunistiska partis stadgar och en slutrapport om det första plenarsammanträdet med Kinas kommunistiska partis centralkommitté under 10:e mandatperioden) publicerades efter kongressen.

Den sekretess, som omgav kongressen, vittnar om maoisternas fruktan för det kinesiska folket och världsoptionen och om den osäkerhet de känner inför framtiden.

Mao Tse-tung och hans grupp är ljusskygga och rädda för publicitet. Därför tillgriper de favoritmetoden hos de kinesiska härskarna i det förflutna — en självvald politisk och ideologisk isolering.

Kongressen demonstrerade ännu en gång det antisocialistiska innehållet i maoisternas politik inom landet och bekräftade den sovjetfientliga kursen från KKP:s 9:e kongress på det internationella planet.

Hur har då Mao Tse-tungs grupp, om vars diktatur det talades på kommunist- och arbetarpartiernas konferens i Moskva 1969, lyckats bevara sin militärbyråkratiska maktapparat?

Kamouflage för en allvarlig kris

I slutkommunikén om kongressen påstås det att den var ”en solidaritetens kongress, en segrarnas kongress och en kongress full av vital kraft och energi”. Men är inte denna käcka ton bara ett camouflage för den svåra kris maoismen upplever? Trots påståendena om KKP:s ökade medlemsantal är det ju ett faktum att partiets organisationer i realiteten inte fungerar som livsdugliga och verkligt ledande organ. Det framgår inte minst av att förberedelserna till kongressen inte inkluderade några konferenser med partiets provinsorganisationer, som enligt stadgarna skulle ha valt ombuden till kongressen. Inga provinskonferenser hölls och det valdes inte heller några ombud. I strid även mot de stadgar, som antogs på KKP:s 9:e kongress, blev ombuden i realiteten utnämnda eller, som det heter i kommunikén, ”valda” genom ”upprepade åsiktsutbyten och konsultationer om kandidaturerna”, fast inte ett ord sades om vilka det egentligen var som hade ”valt” dessa ombud och vilka de representerade.

Till yttermera visso nöjde sig kongressen, såsom kommunikén i realiteten medger, med att sätta sin stämpel på den uppgörelse, som hade nåtts under den hårda kampen inom den maoistiska gruppen, och registrerade i själva verket bara resultaten av en invecklad kohandel.

¹ Lin Biao hade utsetts som Maos efterträdare vid det kinesiska kommunistpartiets 9:e kongress 1969 – *Red*

I kongressdokumenten påstås följande: ”Erfarenheterna från de fyra senaste åren har till fullo bekräftat riktigheten av partikongressens politiska såväl som organisatoriska linje.” De kinesiska ledarna betonade på alla sätt på 10:e kongressen kontinuiteten med 9:e kongressens linje. Både Chou En-lai och Wang Hung-wen framhöll med särskilt eftertryck att den politiska rapporten till 9:e kongressen, vilken som bekant framfördes av Lin Piao, ”hade utarbetats under ordförande Mao Tse-tungs personliga ledning”. Fakta och t o m själva dokumenten från 10:e kongressen, de medgivanden som gjordes i Chou En-lais och Wang Hung-wens rapporter, tyder dock inte alls på att maoismen skulle ha haft rätt utan vittnar tvärtom om ett nytt fiasko för maoismen, en fortsatt djup kris för den härskande klikken i Peking.

Det är ett faktum att Mao Tse-tungs politiska kurs, som godkändes av 9:e kongressen, framkallade skarpa motsättningar inom den kinesiska ledningen, eftersom denna kurs inte bara var ur stånd att anvisa en väg till lösningen av de problem landet stod inför utan också stod i motsättning till huvudtendenserna i den internationella situationens utveckling. Maoisterna blev därför tvungna att manövrera och byta taktik för att anpassa sig till den nya situationen.

Det är verkligen svårt att tala om riktigheten av den organisatoriska linjen sedan de ledande organen i KKP på 9:e kongressen hade tillsatts ”under personlig ledning” av Mao Tse-tung och denne *personligen* hade betecknat Lin Piao som sin ”trognaste stridskamrat, närmaste medhjälpare och efterträdare”, varefter det följde en hänsynslös räfst som drabbade många ledamöter av politiska byråer och många lokala ledare. Ungefär hälften av politiska byråers ledamöter, inklusive ”efterträdaren” själv, visade sig plötsligt vara ”borgerliga karriärer, ränksmidare, kontrarevolutionärer, bedragare, förrädare och fosterlandssvikare, kuomintang-agenter, trotskister, specialagenter och revisionister”. Hur kan man tala om ”riktigheten av Mao Tse-tungs organisatoriska linje”, när man var tvungen att inkalla kongressen före utsatt tid och ändra partiets stadgar för att på något sätt rätta till den organisatoriska ordningen i maktstrukturen efter ”affären Lin Piao”?

Spåren efter brotten sopas igen

Trots att en ”politisk rapport från Kinas kommunistiska partis centralkommitté” stod på kongressens dagordning, avgavs dock i praktiken ingen sådan rapport. Kongressen besvarade inte en enda viktig fråga om utvecklingen i Kina och inom partiet. I själva verket tog den inte ens upp några sådana frågor.

Såsom framgår av kommunikén ägnade sig kongressen främst åt frågor som gällde maktfördelningen inom maoisternas militärbyråkratiska grupp. Just därför blev ”affären Lin Piao” den centrala frågan.

De kinesiska ledarna ställdes inför ett exceptionellt svårt problem: att tala om ”affären Lin Piao” utan att i realiteten säga någonting. I Chou En-lais rapport påstås att ”Lin Piao partifientliga grupp bestod bara av en handfull personer, den var extremt isolerad i hela partiet, hela armén och folket, hela landet och kunde inte påverka situationen i dess helhet”. Men om det stämmer, hur löjliga är då inte de bombastiska resonemangen om att likvideringen av Lin Piao ”är en av vårt partis största segrar sedan 9:e kongressen, ett hårt slag mot inre och yttre fiender” och att avlägsnandet av Lin Piao, enligt Chou En-lai, har bidragit inte bara till att ”9:e kongressens linje trängts ännu djupare in i folkets medvetande” utan också till att ”allvarliga naturkatastrofer övervunnits”. I sanning: när man försöker bevisa för mycket så bevisar man ingenting alls!

För att avleda uppmärksamheten från misslyckandena för Mao Tse-tungs politik inom Kina försöker de kinesiska ledarna att framställa ”septemberhändelserna” 1971 som ett resultat av utländska krafters ränkspel. En tid försökte den kinesiska propagandan t o m att presentera Lin Piao som en ”Moskvaagent”, men detta påhitt visade sig vara så uppenbart orimligt att

man i Peking fann för gott att på 10:e kongressen nöja sig med att söka framställa Mao Tse-tungs närmaste stridskamrat som en ynkelig konspiratör och hjälplös politisk intrigmakare, vilken efter ett tredje och sista misslyckat försök att ”begå attentat mot den store ledarens liv” skulle ha ”olagligt tillskansat sig ett flygplan och startat med det för att desertera till de sovjetiska revisionisterna men störtat och förolyckats på Mongoliska folkrepublikens territorium”.

Det är intressant att notera att det ”topphemliga” materialet om ”affären Lin Piao” (av en eller annan anledning hamnade detta material dock mycket snart på alla de största borgerliga tidningarnas och nyhetsbyråernas redaktioner) ger vid handen, att man i Maos omgivning kände till Lin Piaos upprepade attentatsförsök mot Mao och att Mao Tse-tung och Chou En-lai t o in kände till Lin Piaos avsikter att flyga till ett främmande land men av en eller annan anledning inte gjorde något för att förhindra detta.

Vem kan tro på sådana rövarhistorier sunt av allt att döma har fabricerats i kanslierna hos Kang Shengs hemliga polis? Tjänstemännen vid dessa institutioner kan inte anklagas för något övermått av fantasi eller för att vara särskilt originella — de nöjer sig med att tugga om de redan på Kuomintangs tid trött-körda klichéerna om ”Moskvas hand” och ”den röda sovjetimperialismen”.

Men om nian skalar bort de talrika och stundom oförenliga etiketterna på ”affären Lin Piao” och analyserar enbart de politiska beskyllningar, som Chou En-lai riktar mot Lin Piao, så kan man inte låta bli att fråga sig: förelåg det överhuvudtaget någon politisk sammansvärjning och är inte hela pratet om Lin Piao som konspiratör ett försök att dölja den principiösa maktkampen i Maos närmaste omgivning och att sopa igen spåren efter den fysiska likvideringen av Lin Piao och hans närmaste medarbetare genom att kamouflera det hela som en flygkatastrof? I sina ivriga försök att till varje pris kompromettera Lin Piao tycks de kinesiska ledarna inte begripa att de på detta sätt diskrediterar sig själva och liknar underofficersänkan hos Gogol som ”pryglade sig själv”.

Sommaren 1972 publicerade pressen i Japan och Hongkong ett ”topphemligt” brev från Kinas kommunistiska partis centralkommitté. Det var daterat den 13 januari 1972 och behandlade ”Lin Piaos kontrarevolutionära sammansvärjning”.

I det s k *Ingenjörsschema 571*² (det omnämndes på 10:e kongressen), som påstås vara en kodplan för ”väpnat uppror”, ”mord på Mao Tse-tung” och ”tillsättandet av en ny centralkommitté för Kinas kommunistiska parti”, sägs följande om Mao Tse-tung:

”Han har varje gång dragit fram en kraft för att förgöra en annan; idag drar han fram den här för att förgöra den där, imorgon kommer han att dra fram den där för att förgöra den här; idag lovprisar han somliga, men imorgon stämplar han dem som förrädare och förintar dem, idag sitter han tillsammans med dem på tronen, men imorgon är de hans fångar. Flera decenniers historia visar att de han börjar befordra sedan oundvikligen drabbas av politisk död. Vilka politiska krafter har kunnat samarbeta med honom till slutet? Hans förre sekreterare — en mördare bland mördare, en fångvaktare bland fångvaktare, en av hans närmaste medkämpar och förtrogna — hamnade själv i fängelse. Han skonade inte ens sin ende son utan drev honom till vansinne; han är en förhärdad ränskmidare och ett monster av grymhet; han kan begrava vem som helst levande och skylla allt ont på honom. Det står helt klart att alla, som varit hans förtrogna och sedan störtats, i själva verket har varit syndabockar.”

Om detta dokument är äkta så visar det att t o m konsekventa maoister, om de har en gnutta politisk ansvarskänsla och plikt-känsla mot landet i behåll, förr eller senare inser maoismens fördärvlighet. Just detta är vad som framgår av ”affären Liu Shao-chi” och ”affären Lin Piao”.

² Brukar vanligen benämnas ”Projekt 561” – Red

Om ”Ingenjörsschema 571” däremot är en förfalskning (och det är en slutsats som dras av många experter och t o m av propagandan från Taiwan), så måste man säga att maoisterna har gjort den mycket verklighetstroget och kanske t o m naturalistiskt i överkant.

Chou En-lai tecknar i de mörkaste färger en bild av de politiska sederna inom den härskande gruppen i Peking, när han påstår att Lin Piao tvingades att föredra en rapport, som han inte var överens med och ”mot vilken han hade intrigerat i smyg”, och när han om många av sina kolleger av igår säger, att de ”visar sig inte utan 'ordförande Maos citatbok' i händerna, håller inte ett tal utan 'leve ordförande Mao' på läpparna, lovprisar offentligt men hugger till bakifrån”.

Om det stämmer har ordförande Mao ett hårt liv och en ännu sorgligare framtid! Runt omkring sig har han ”specialagenter”, potentiella renegater och förrädare, ”tidminor” och ”funktionärer” som under Mao Tse-tung-tänkandets baner kämpar mot Mao Tse-tung.

Mao Tse-tungs vältaligt formulerade appell till sina anhängare om ”de tre måste och de tre får inte” låter under dessa omständigheter bokstavligen som ett skri från hjärtat! ”Det är nödvändigt att genomföra marxismen (läs ”Mao Tse-tungs idéer”) och inte revisionismen (i den maoistiska jargongen kan ”revisionism” betyda vad som helst, även verklig marxism-leninism i den mån den inte överensstämmer med maoismen); det är nödvändigt att enas och inte splittras; man måste vara ärlig och rättfram och får inte intrigera.”

Vackert sagt! Synd bara att varken författaren till denna tirad eller hans anhängare vågar placera sina egna ord och handlingar på de hyllor som markeras av ”de tre måste och de tre får inte”. I så fall skulle de i självanalyserande och självprovande syfte ha haft stor användning för den färgstarka uppsättning av epitet som använts i samband med ”affären Liu Shao-chi” och ”affären Lin Piao”.

Såsom det påstås i ”politiska rapporten” (och detta är en av huvudanklagelserna!) ansåg Lin Piao och Chen Po-ta att ”huvuduppgiften efter 10:e kongressen måste vara att utveckla produktionen”. Men har då ordförande Mao och hans premiärminister Chou En-lai en annan uppfattning? Är inte produktionens utveckling i själva verket huvuduppgiften för Kina som av de kinesiska ledarna själva betecknas som ett ”efterblivet land, ett u-land”? Även dokumenten från 10:e kongressen nämner ju bland övriga uppgifter att det är nödvändigt ”att genomföra en revolution och stimulera produktionens utveckling”. Chou En-lai yttrade i sin rapport på 10:e kongressen: ”Som alltid släpar vi efter den objektiva situationens krav.” Det ser ut som om dessa ord karakteriserar de kinesiska ledarnas politik träffande och exakt.

Terrorkult under ”klasskampens” och ”den fortsatta revolutionens” skylt

Teserna om ”skärpningen av klasskampen mellan proletariatet och bourgeoisin”, ”revolutionens fortsättning under proletariatets diktatur” och ”kampen mellan de två vägarna — den kapitalistiska och den socialistiska” ända tills kommunismen har segrat hör till de postulat som de kinesiska ledarna flitigast använder för att i 10:e kongressens dokument söka motivera sin voluntaristiska, äventyrliga politik, inklusive den beryktade ”kulturrevolutionen”, de otaliga utrensningarna och förföljelserna mot hederliga människor, som misstänks för att vara motståndare till maoisternas politik, samt Pekings förtal mot det socialistiska systemet i Sovjetunionen och andra broderstater. Det är svårt att säga vad som dominerar i dessa resonemang — den politiska demagogin eller okunnigheten när det gäller den vetenskapliga socialismens teori. Man skulle kunna tro att Mao Tse-tung och hans efterföljare, som aldrig på allvar har studerat marxism-leninismens teori, hade gått vilse bland tre träd, att de hade förväxlat den sociala situationen i landet under perioden omedelbart efter den socialistiska revolutionens seger med det mogna socialistiska samhällets uppbyggnadsperiod och övergången till kommunismen, som nu pågår i Sovjetunionen. En annan sak är dock helt

uppenbar — det konstlade utnyttjandet av teorin om ”klasskampen” för att motivera de antisocialistiska handlingarna och gruppkampen om makten inom den ledande klicken i Peking samt de lögnaktiga utfallen mot Sovjetunionen och andra socialistiska länder, där — enligt vad Mao påstår — ”kapitalismen har restaurerats”.

De kinesiska ledarnas alla resonemang om klasskampen strider helt mot logik och fakta. De påstår ju att Kina är ett socialistiskt land, att proletariatets diktatur stärktes i Kina under ”kulturrevolutionen” och att ”kulturrevolutionen” i sig själv, som de säger, ”är en stor politisk revolution av proletariatet mot bourgeoisin och alla andra utsugarklasser, en revolution som äger rum under socialismen”.

Om man tar dessa påståenden av de kinesiska ledarna på allvar så är följande slutsats ofrånkomlig: antingen har det i Kina överhuvudtaget inte förekommit någon socialistisk revolution, någon kooperativ omorganisation av lantbruket, någon omdaning av den kapitalistiska industrin och handeln och någon eliminering av utsugarklasserna, och då kan man alltså inte tala om någon socialism alls i Kina, eller också rör det sig här om ett försök att utnyttja socialistisk fraseologi för att bedriva en stormaktschauvinistisk och folkfientlig politik, som strider mot socialismens principer, och för att undertrycka de sunda, socialistiska krafterna i samhället och bekämpa kommunister som gör motstånd mot den maoistiska politiken.

Som bekant finns rester av utsugarklasserna fortfarande kvar i Kina. Men maoisterna försöker inte på något sätt komma åt resterna av dessa utsugarklasser, trots att de har förklarat krig på liv och död mot alla ”personer som följer den kapitalistiska vägen” och ”personer som strävar efter att restaurera kapitalismen” (därmed avses medlemmar av Kinas kommunistiska parti, gamla revolutionärer och arbetare). Dessa avsiktligt vaga fraser om ”personer” är bara ett bekvämt sätt att göra upp räkningen med politiska motståndare. Det räcker ju då att man stämplar dem som ”klassfiender”.

Maoisternas intensiva utnyttjande av tesen om klasskampens skärpning under socialismen är inget annat än ett erkännande av det faktum att deras politik inte motsvarar massornas intressen och behov, socialismens utvecklingsbehov i Kina, att den framkallar skarpa konflikter i samhället och motstånd från massornas sida och att denna politik kan föras endast i en desperat, oavbruten kamp och med hjälp av våld, ständiga utrensningar, terror och skrämelse. Detta är tydligen innebörden i Chou En-lais och Wang Hung-wens uttalanden om att kampanjer i stil med ”kulturrevolutionen” skall upprepas dussintals gånger med några års mellanrum. Det är intressant att maoisterna förknippar dessa kampanjer med ”kampen mellan de två linjerna (den maoistiska och den antimaoistiska — *förf ann*) inom partiet”, en kamp som enligt Chou En-lai ”kommer att upprepas 10, 20 och 30 gånger till”.

Till yttermera visso och för att ”teoretiskt fördjupa” denna tes görs i Wang Hung-wens rapport t o m en hänvisning till en ”objektiv lag för klasskampen”, som har upptäckts av Mao Tse-tung. Denna ”lag” lyder:

”Komplett oordning i Mittens rike leder till universell oordning. Detta upprepat vart sjunde—åttonde år. Allt avskum flyter av sig självt upp till ytan. Det kan inte undgå att flyta upp ...”

En ostadig jämvikt

Materialet från 10:e kongressen och resultaten av valen till partiets centralkommitté och ledande organ tyder på att de olika rivaliserande klanerna inom den maoistiska gruppen har lyckats nå en viss kompromiss i såväl organisatoriska som politiska frågor. Det framgår av den inre motsägelsefullheten i 10:e kongressens dokument, försöket att i dem förena oförenliga tendenser. En obestridlig framgång för den mest extremistiska maoistflygeln är att 10:e kongressen bekräftade ”kulturrevolutionens” huvudparoll — ”att kämpa, kritisera och omdana inom överbyggnaden” — och lade tonvikten på klasskampens skärpning och ”revolutionens fortsättning”.

Det faktum att kongressdokumenten inte återspeglade en del realistiska ekonomiska åtgärder, som i praktiken har genomförts ute i landet och som till och omnämndes i pressen strax före kongressen, vittnar också om den maoistiska extremistflygelns inflytande på den politiska kursen.

Samtidigt är det uppenbart att kongressens organisatörer inte kunde förmå sig att totalt ignorera de krav som dikteras av den konkreta situationen och av landets löpande utvecklingsbehov. Detta torde vara bakgrunden till rehabiliteringen av en viss grupp gamla erfarna parti- och statsfunktionärer, däribland sådana personer som Kinas kommunistiska partis förre generalsekreterare Teng Hsiao-ping (under "kulturrevolutionens" år kallades han inget annat än "person nr 2, som sitter vid makten och följer den kapitalistiska vägen"), de tidigare ledamöterna av och suppleanterna i politiska byrå samt sekreterarna i Kinas kommunistiska partis centralkommitté Tan Chen-lin, Wulanfu, Wang Ghiahsiang, Li Fu-chun och Li Chin-chuan samt en rad förstesekreterare i partiets provinskommittéer. De blev medlemmar av Kinas kommunistiska partis centralkommitté, men de har tilldelats rollen som "specialister" och hålls under noggrann kontroll.

Att två representanter för Kinas nationella minoriteter (chuungen Wei Kuoching och uiguren Saifuddin) inkluderats i de ledande partiorganen torde återspegla en strävan att minska den spänning i relationerna mellan nationaliteterna i Kinesiska folkrepubliken som har förorsakats av Mao Tse-tungs chauvinistiska assimilationspolitik gentemot de nationella minoriteterna.

Den omständigheten att Chen Po-ta, som var en prominent figur i gruppen Chiang Ching-Kang Sheng och en av maoismens ledande ideologer, blev inblandad i "affären Lin Piao", är onekligen diskrediterande både för Mao Tsetung själv och för gruppen av "vänsterister", som bl a omfattar Chiang Ching och Yao Wen-yuan.

Många utländska iakttagare understryker, att "den stora oredan" i Kina inte är slut än, att maktkampen kommer att fortsätta och att nya eruptioner är oundvikliga. Fakta visar att de ledande figurerna i Maogruppen förbereder sig till denna förestående kamp och energiskt befordrar sina anhängare till poster inom de ledande parti- och statsorganen. Vid folkkongressens session, som enligt Chou En-lai skall hållas inom en nära framtid, är det troligt att kampen om de statliga posternas fördelning mellan representanter för de olika grupperna blossar upp med ny kraft.

Betecknande i sammanhanget är också att vissa prominenta kinesiska funktionärer intar en reserverad hållning till Mao Tse-tungs linje. De mörkaste och mest motbjudande sidorna av den nuvarande kinesiska ledningens verksamhet inom landet ("kulturrevolutionen", förföljelserna mot partikadern under utrensningssparollen, "7 maj"-skolorna, militariseringen av landet) liksom också på det utrikespolitiska området (den öppna och principlösa kurtisen med imperialismen på sovjetfientlighetens basis, solidariteten med de mest aggressiva NATO-kretsarna, med revanschister och andra reaktionära krafter) — allt detta presenteras som aktioner genomförda på Mao Tse-tungs *personliga initiativ* och under hans *personliga ledning*. Inte heller är det någon tillfällighet i detta sammanhang att Lin Piao's rapport till Kinas kommunistiska partis 9:e kongress sägs ha "utarbetats under ordförande Mao Tse-tungs personliga ledning". Dessa funktionärer strävar tydligen efter att inför den allmänna opinionen och historiens dom framstå endast som lydiga verkställare av Mao Tse-tungs vilja och instruktioner.

Även om Kinas kommunistiska partis 10:e kongress i viss mån "lättnade trycket" i den överhettade ångpannan, så kunde den inte göra slut på den förbittrade rivaliteten mellan de olika klanerna inom den maoistiska gruppen. Innan ens en månad hade gått efter 10:e kongressen dök de ökända väggtidningarna åter upp på husväggarna i Peking och Shanghai med uppmaningar att "skära huvudena av nya skurkar av typen Lin Piao". Ordet "skurkar" syftar på vissa högt uppsatta figurer inom den härskande klikken i Peking. Så inställer sig

återigen den för maoistregimens inre mekanik naturliga frågan: vem står närmast i tur?

Armén och partiet

Både Chou En-lais rapport och rapporten om stadgeändringar innehöll följande uttalande: ”Partiet måste leda allting”, inklusive armén och rödgardistorganisationerna.

Uppmaningarna att stärka partiets roll är ett indirekt resultat av ”affären Lin Piao” och samtidigt ett erkännande av det orimliga och farliga i Maos tes ”makten föds ur gevärspipan”, en tes som logiskt ledde till formuleringen ”geväret styr allting”.

Nu försöker maoisterna hålla fast vid den första tesen och förkasta den andra. I praktiken sker detta genom en förstärkt kontroll över armén. Men även om arméns roll inte betonas särskilt just nu, så behåller den sina utomordentligt viktiga positioner i landets politiska liv. Det framgår av att den nya centralkommittén för Kinas kommunistiska parti till ungefär 40 procent består av yrkesmilitärer. I KKP:s CK:s politiska byrå har yrkesmilitärer och personer med militära befattningar den absoluta majoriteten — 18 av 25 ledamöter och suppleanter i politiska byrån; sex av nio i politiska byråns permanenta kommitté: tre av de fem vice ordförandena i KKP:s CK. Militärerna har också starka ställningar i provinserna, där de håller alla nyckelposterna i 22 av de 29 parti- och revolutionskommittéerna på provinsnivå. Peking kan inte lämna detta ur räkningen.

Maoismen — Vägen till intet?

På det inrikespolitiska området lade kongressen på det hela taget inte fram något som helst positivt program för det sociala och ekonomiska uppbyggnadsarbetet i landet. Kongressdokumenten ger ingen konkret analys av landets ekonomiska utveckling och framtidsutsikterna på detta område. Den ekonomiska planen nämns bara i förbigående. Chou En-lai radade i de mest allmänna ordalag upp landets uppgifter på det inrikespolitiska området och tog naturligtvis med de orimliga maoistiska dogmerna. Men han såg sig också nödsakad att, låt vara i mycket allmänna ordalag, uppmana till ”förstärkt planering och samordning”. Han krävde att partiorganisationerna skulle ”ägnas tillbörlig uppmärksamhet åt den ekonomiska politikens frågor, bry sig om massornas liv samt ingående utreda och undersöka hur de statliga planerna för folkhushållets utveckling på bästa sätt skall kunna uppfyllas och överskridas”. Men om de kinesiska ledarna fortsätter att följa den maoistiska kursen så blir alla dessa uppmaningar hängande i luften, eftersom maoismen står främmande för folkets intressen: Mao Tse-tungs faktiska politik är inriktad på att bevara en låg levnadsstandard för det arbetande folket och koncentrera landets alla resurser på att utveckla krigsindustrin och raket- och kärnvapnen.

De fruktar avspänningen

De avsnitt i 10:e kongressens material som gäller utrikespolitiken innehåller ingen allvarlig och realistisk analys av den internationella situationen.

I kongressdokumenten kan man läsa mellan raderna att ledarna i Peking är påtagligt förvirrade och irriterade av den internationella avspänningen, som framför allt är förknippad med den aktiva fredsoffensiven från Sovjetunionen och länderna inom den socialistiska gemenskapen, är ett resultat av de socialistiska krafternas och särskilt då hela den socialistiska gemenskapens ökade makt och internationella prestige, men också ett resultat av de förstärkta realistiska tendenserna i en rad stora västliga staters politik.

Maoisterna skrudar sig återigen i revolutionärens toga och hävdar: ”Vi lever alltjämt i imperialismens och den proletära revolutionens epok.” Med vantolkade citat ur Lenins arbeten om imperialismen som täckmantel är de kinesiska ledarna i realiteten återigen på väg tillbaka till tesen om att ett världskrig är oundvikligt. De vågar inte öppet framträda som

apologeter för krig och ersätter därför ordet ”krig” med det mera abstrakta uttrycket ”kolossala skakningar på jorden”. För att karakterisera den internationella situationen säger de: ”En storm blåser upp i bergen och vinden blåser genom hela gemaket.”

Dessa snirklade fraser är avsedda att dölja maoisternas strävanden att skärpa den internationella spänningen. Just därför karakteriseras i ”politiska rapporten” den internationella avspänningen som en ”temporär och ytlig företeelse” och de ”kolossala skakningarna” förklaras vara ”en bra sak, och inte en dålig”. Detta avslöjar på ett otvetydigt sätt Pekings avsikter att med sin politik motarbeta den linje som länderna inom den socialistiska gemenskapen har enats om, en linje som åsyftar avspänning och konsolidering av fredens sak, en linje som godkänts av de kommunistiska partiernas kongresser i socialistiska länder och som ännu en gång klart redovisades i kommunikén från mötet på Krim mellan ledarna för de socialistiska ländernas broderpartier i juli 1973.

I sin granskning av den internationella situationen låtsas Peking att det inte finns något socialistiskt system eller någon socialistisk gemenskap.

Kongressdokumenten upprepar den gamla äventyrliga parollen om att bilda ”en oerhört bred antiamerikansk och antisovjetisk enhetsfront”. Detta kompletteras med en uppmaning till alla länder, och särskilt länderna i ”tredje världen”, att kämpa ”mot de två supermakternas — USA och Sovjetunionen — hegemoni”.

Samtidigt ger det allmänna innehållet i kongressmaterialet klart vid handen, att kritiken mot den amerikanska imperialismen har dämpats betydligt. De nuvarande ledarna i Peking sätter in huvudstöten mot Sovjetunionen genom att på alla upptänkliga sätt förtala vårt partis och sovjetstatens inrikes- och utrikespolitik.

De kinesiska ledarna framhäver särskilt det uppiktade hotet om ett ”överrumplande angrepp från socialimperialismen”; och som bekant är det Sovjetunionen som Peking åsyftar med detta uttryck. Risker för ett världskrig förknippas också först och främst med detta. ”Socialimperialismen” framställs som aggressivare än den amerikanska imperialismen. I detta sammanhang ger sig de kinesiska ledarna in på pseudovetenskapliga resonemang om möjligheten av kompromisser med imperialismen för att motverka ”socialimperialismen”. Så försöker man motivera en linje som går ut på ett principiöst närmande till de största västmakterna på antisovjetisk basis.

Det finns ledande personer i väst som ibland har brått att skaffa sig Peking som bundsförvant för att uppnå vissa politiska syften på den internationella arenan. De skall akta sig för att dra felaktiga slutsatser om de nuvarande kinesiska ledarnas avsikter och möjligheter! Det får inte bli ett nytt München i Fjärran östern! Här är det på sin plats att erinra om det kinesiska ordspråket: ”Den som lyfter en sten riskerar att skada sina egna ben!”

I samband med den rabiata sovjetfientliga politik, som bedrivs av Mao och hans omgivning, kan det vara mycket lämpligt att erinra om vissa slutsatser som Kinas kommunistiska parti drog av lärdomarna från Chiang Kai-sheks kontrarevolutionära kupp 1927 och det förräderi som begicks av vissa f d ”vänsterinriktade” Koumintangmedlemmar som gick över till fienden efter Japans angrepp på Kina.

Det är värt att notera att dessa slutsatser framlades av Mao Tse-tung 1940 i hans arbete ”Om den nya demokratin”³.

Så här sade han den gången:

”Om Kina vill bli oavhängigt kan det inte klara sig utan hjälp från den socialistiska staten och det internationella proletariatet ... Att avvisa hjälpen från Sovjetunionen är detsamma som att

³ På marxistarkivet: [Om ny-demokrati](#).

döma revolutionen till nederlag.”

Därefter följer ord som låter som en förmaning i dagens läge:

”Nu är situationen fullt klar: Om det inte blir en allianspolitik med Ryssland, om det inte blir en allians med den socialistiska staten, så måste det bli en allianspolitik med imperialisterna, så måste det bli en allians med imperialismen ... Men om man sluter förbund med dem (imperialisterna — förf anm), så kommer de att kräva att man 'marscherar mot norr under strid' och då blir det ingenting kvar av ens revolution.”

Mao Tse-tung upprepade denna slutsats av historiens lärdomar när han 1957 förklarade: ”Efter Oktoberrevolutionen kan regeringen i varje land, om den vägrar att leva i vänskap med Sovjetunionen, *endast skada sitt eget folks verkliga intressen.*” (Min kursiv — M.A.)

Det visar sig alltså att Mao Tse-tung numera (liksom Lin Piao på 9:e kongressen, enligt Chou En-lai) intrigerar mot sina egna uttalanden och t o m not historiens lärdomar. Det visar sig att Maos nuvarande politik — även utifrån hans egna principiella ståndpunkter tidigare — är ... antikinesisk! Ja, det kan man inte komma ifrån.

De kinesiska ledarnas strävanden att närma sig väst kommenteras som bekant utförligt i världspressen. Alla nyktert tänkande iakttagare betonar att ledarna i Peking skulle vilja utnyttja sitt närmande till väst också för att hindra såväl den allmänna internationella avspänningen som normaliseringen av de västliga staternas relationer till Sovjetunionen och andra specialistiska länder. I utbyte för sin genomförda antisovjetiska politik väntar sig Peking att i väst få inte bara politiskt stöd för sina chauvinistiska ambitioner utan också ekonomiskt bistånd.

När maoisterna följer denna linje måste de dock räkna med att deras politik att närma sig väst har sina gränser och innebär stor risk för farliga konsekvenser för dem själva. De alltjämt bestående socialistiska elementen i basen och överbyggnaden i Kina, det kinesiska folkets djupt rotade hat mot imperialismen som tidigare har vållat Kina så mycket ont — allt detta reser hinder i vägen för en politik som går ut på ett principiöst närmande till de imperialistiska staterna i väst. För att dämpa folkets missnöje med denna politik försöker maoisterna därför att framställa den som ett försök att finna en ny bundsförvant inför den hotande ”aggressionen från norr”, dvs Sovjetunionen. Samtidigt gör de allt för att uppamma sovjetfientlighet i Kina.

Ett annat hinder för Kinas öppna närmande till de imperialistiska staterna och blockbildningen med dem är, hur underligt det än kan verka, Pekings egna hegemonistiska utrikespolitiska linje och förhoppningar att kunna tillskansa sig ledarskapet i ”tredje världen” och utnyttja alliansen med länderna i Asien, Afrika och Latinamerika för att stärka sina positioner som ”supermakt” på världsarenan. Rädslan för att ännu mer undergräva den egna auktoriteten i ”tredje världen” tvingar ledarna i Peking att hålla fast vid de antiimperialistiska parollerna.

Blockpolitiken med imperialistiska och öppet reaktionära revanschistiskakrafter i väst framkallar dessutom kritik även från de vänner till maoisterna, som uppriktigt har trott på deras antiimperialistiska paroller och tagit Pekings revolutionära fraser på allvar.

En syntetisk fågelskrämma

I Chou En-lais rapport och informationskommunikén från kongressen berörs de sovjetisk-kinesiska relationerna. Man skulle ha kunnat välkomna Chou En-lais förklaring att tvisterna mellan Kina och Sovjetunionen ”får inte hindra en normalisering av relationerna mellan de två länderna på basis av de fem principerna för fredlig samlevnad, gränsfrågorna mellan Kina och Sovjetunionen måste lösas fredligt genom förhandlingar under förhållanden som utesluter varje hot”. Men dessa kloka ord, som uttalades för första gången redan i oktober 1969, har sedan dess inte bekräftats med praktiska handlingar utan åtföljts av ansvarslost prat om det uppdiiktade ”hotet från norr” och skymford riktade mot Sovjetunionen och dess politik.

Ord och handling går alltså isär hos de kinesiska ledarna och den vackra frasen i ”politiska rapporten” om att de kinesiska ledarna ”står vid sitt ord” vederläggs av deras svekfulla handlingar och fariseiska politik.

Det var ju de kinesiska ledarna och inga andra som i början av 60-talet började koncentrera trupper längs hela den sovjetisk-kinesiska gränsen, evakuera den lokala befolkningen och bygga militära kolonier och diverse militära anläggningar. Det var ju på order av Mao och ingen annan som den ena provokationen efter den andra började organiseras vid den sovjetisk-kinesiska gränsen, varvid det gick så långt som till stora och blodiga sammanstötningar.

Genom material som rödgardisterna publicerade under ”kulturrevolutionen” vet vi, att det 1963 hölls en arbetskonferens i Kinas kommunistiska partis centralkommitté där Lo Jui-ching, som då var chef för generalstaben i Kinesiska folkets befrielsearmé och sekreterare i KKP:s CK, varnade Mao Tse-tung och Lin Piao för att de ”förberedelser i händelse av krig”, som aktivt bedrevs längs den sovjetisk-kinesiska gränsen, kunde tvinga Sovjetunionen att vidta motåtgärder. Enligt samma källa svarade Mao att det var fördelaktigt för Kina att dra Sovjetunionens uppmärksamhet till gränsen mot Kina och att denna gräns ”måste förvandlas till ett enda blödande sår för Sovjetunionen”.

När Sovjetunionen så tvingades att vidta erforderliga åtgärder för att stärka försvaret av sina gränser, ställde ledarna i Peking till med ett otroligt rabalder om ”hotet från norr”, ”sammandragningen av sovjetiska trupper vid gränsen” etc. Samtidigt ignorerade eller avvisade utan talrika förslag från Sovjetunionen som syftade till att normalisera situationen vid gränsen och de sovjetisk-kinesiska relationerna. På sin kongress nämnde maoisterna inte ens dessa initiativ från Sovjetunionen. Såsom Leonid Brezjnev, generalsekreterare i Sovjetunionens kommunistiska partis centralkommitté, omtalade i ett tal i Tasjkent för inte så länge sedan, har de kinesiska ledarna inte ens behagat svara på det förslag om en ickeangreppspakt mellan Sovjetunionen och Kinesiska folkrepubliken, som SUKP:s CK, Sovjetunionens högsta sovjets presidium och Sovjetunionens ministerråd framförde i mitten av juni 1973. Detta förslag vittnar på det mest övertygande sätt om Sovjetunionens goda vilja och konstruktiva inställning när det gäller frågan om utvecklingen av förbindelserna med Kinesiska folkrepubliken. Tidigare har maoisterna avvisat eller underlåtit att besvara våra förslag om ett möte på högsta nivå, om att bekräfta giltigheten av fördraget om vänskap, allians och ömsesidigt bistånd (1950), om att underteckna ett avtal om icke-användning av våld, inkluderande såväl konventionella vapen som raket-och kärnvapen, jämte en hel serie konstruktiva initiativ som syftat till att normalisera förbindelserna mellan de båda staterna. För att söka undandra sig en allvarlig diskussion om dessa förslag och dölja insolvensen i sin politik gentemot Sovjetunionen och avsaknaden av en realistisk och konstruktiv inställning till den, har författarna till KKP:s CK:s ”politiska rapport” tillgripit ett ynkligt trick. De tycks utgå från att folk är helt renons på kunskaper och frågor med spelad naivitet: ”Måste det (Kina – *förf ann*) verkligen överlämna hela sitt territorium norr om Stora muren till de sovjetiska revisionisterna för att demonstrera sitt godkännande av den internationella avspänningen och sin bredvillighet att förbättra de kinesisk-sovjetiska relationerna?” De som ställer denna retoriska fråga vet mycket väl att Sovjetunionen inte har några som helst territoriella krav på Kinesiska folkrepubliken. Man kan fråga: varför bedriver kinesiska ledarna ett så samvetslöst spel? Hur kan man lita på dessa politiker som sysslar med illaluktande mystifikationer trots att de känner till fakta i saken?!

Vad är då den egentliga anledningen till de kinesiska ledarnas våldsamma förbittring mot Sovjetunionen? Den beror på en rad orsaker — huvudsakligen inrikespolitiska sådana, men givetvis också på att det kinesiska folket trots många års frenetisk antisovjetkampanj fortfarande hyser vänskapliga känslor för Sovjetunionen, det kinesiska folkets verkliga vän.

De konstruktiva åtgärder, som vårt land under senare år har vidtagit för att normalisera de

sovjetisk-kinesiska relationerna, har försatt de kinesiska ledarna i en besvärlig situation.

De illvilliga antisovjetiska utfallen och påfunden i Chou En-lais rapport och annat material från kongressen har som sitt slutmål att rättfärdiga den mot Sovjetunionen fientliga linjen och skrämna dem som tänker annorlunda.

Vad Sovjetunionen och Sovjetunionens kommunistiska parti beträffar, så följer de gentemot Kina en konsekvent, principfast och internationalistisk kurs, som har godkänts av SUKP:s 24:e kongress. Vi hotar ingen, inte heller Kina. Vi har inga politiska eller territoriella krav mot någon, inte heller mot Kina, och vi tänker inte blanda oss i dess inre angelägenheter. En politik av hotelser och utpressning strider radikalt mot sovjetstatens och vårt partis principer. Vi går in för vänskap, samarbete och goda grannförbindelser med alla folk, inklusive det stora kinesiska folket. Det har vårt parti upprepade gånger deklarerat.

I ett tal i Alma Ata den 15 augusti 1973 förklarade Leonid Brezjnev:

”Vår principiella kurs, som kombinerar beslutsam kamp mot den teori och praktik som omfattas av maoismen såsom en mot leninismen fientlig strömning och bredvillighet att normalisera de mellanstatliga relationerna till Kinesiska folkrepubliken, 24:e kongressens kurs, förblir oföränderlig.” I ett tal i Tasjkent den 24 september 1973 underströk Leonid Brezjnev återigen att vårt parti och sovjetstaten inriktar sig inte bara på att normalisera relationerna till Kinesiska folkrepubliken utan också på att återställa den sovjetisk-kinesiska vänskapen, vilket skulle motsvara vitala intressen hos folken i våra länder och alla fredsvänliga krafter.

De sovjetiska ledarnas uttalanden i dessa frågor underbyggs med handlingar och omsätts i konkreta och konstruktiva förslag.

Hela det sovjetiska folket och alla sovjetiska kommunister ger sitt fulla stöd åt vårt partis realistiska linje gentemot Kina. Vårt partis politik utgår från det grundläggande faktum att de sovjetiska och kinesiska folkens vitala intressen inte strider mot varandra utan tvärtom är identiska. Och därför avslöjar vårt parti såsom farliga och skadliga för Kina självt Pekingledarnas försök att motivera sin sovjetfientlighet med en påstådd intressekollision mellan Kina och Sovjetunionen, med att den territoriella frågan alltjämt skulle vara olöst, med långsökta territoriella krav på Sovjetunionen och utslitna påfund om ”hotet från norr”. Förr eller senare måste och skall man begripa i Kina, att den politik av fiendskap som den kinesiska ledningen bedriver inte kommer att gagna Kina, att den bara är till skada, först och främst för det kinesiska folket och det socialistiska uppbyggnadsarbetets sak i Kina.

* * *

En analys av dokumenten från Kinas kommunistiska partis 10:e kongress visar att denna kongress inte gav något bidrag till lösningen av Kinas komplicerade och aktuella utvecklingsproblem på socialismens väg — snarare tvärtom. Maoisterna utnyttjade denna kongress för att dämpa de inre stridigheterna och stärka den militärbyråkratiska gruppens diktatoriska regim, vars politik inte bara hotar det kinesiska arbetande folkets socialistiska vinningar utan också allvarligt skadar socialismens, demokratins och fredens sak i hela världen. Maoisternas äventyrliga utrikespolitiska kurs skapar dessutom en ny källa till spänning i världen.